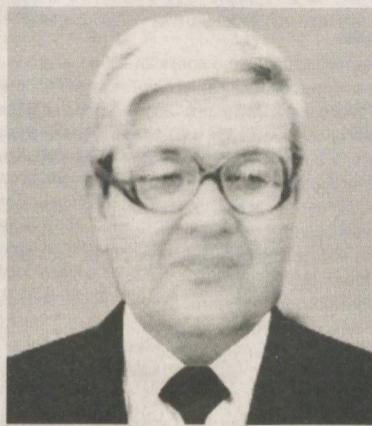

Жуманазар ЮСУПОВ

ФАЗЛУ КАМОЛИМ

ИСТИҚЛОЛИМ

Кўзим қаросида унган ниҳолим,
Кўнгилни кўйдириб сурган хаёлим,
Минг хавфу хатарда йиганим болим,
Чашмаи ҳалолим, оби зилолим —
Истиқлолим.

Ўзлик ҳикмат эрур, сен огоҳ этдинг,
Мен бир факир эдим, мисли шоҳ этдинг,
Топталган тупроғим саждагоҳ этдинг,
Жон қадар суюклим, қиммат баҳолим —
Истиқлолим.

Байроғим ҳиллирар арши самода,
Бахту саодатим қилиб ифода,
Ўрним бор менинг ҳам ёруғ дунёда,
Ўн иккى юлдузим, ёрқин ҳилолим —
Истиқлолим.

Гулзорим тарк этган күшлар қайтдилар,
Ўйғониб, мудраган күшлар қайтдилар,
Юртга Широк, Алномишлар қайтдилар,
Багримни тўлдирган ширин висолим —
Истиқлолим.

Шу давронга шукрона бўлсин,
Халқим, қадамларинг мардана бўлсин,
Кўлда тор, тилимда тарона бўлсин,
Имон-этиқодим, фазлу камолим —
Истиқлолим.

ЙЎЛ МОНОЛОГИ

Менда на бир гиёҳ, на бир ризқ унар,
Дийдам қотиб кетган тош бўлиб.
Бўйлашсам етолмай шамоллар тинар,
Ўйлашсам замонлар қолар ўш бўлиб.

Багримда муқаддас ҳар гард, ҳар иуқра,
Ўтмиш карвонларин излари зоҳир.
Дардин тўкиб ўтган мендан минг Зухра,
Дунё сандигига банди минг Тохир.

Не-не суворийлар кетсалар жанита
Ва ҳорғин қайтсалар ўй сурб, мудраб.
Кузатиб қолганим беланиб чанта,
Тўёқлар остида аламли титраб.

Тарихим узундир, поёнсиз умрим,
Айтсанам ғамим қанча, шодлигим қанча.
Жалолиддин или тоғларга юрдим,
Бобур билан кетдим оёқ етганча.

Юрагимни эзиб, тимдалаб, воҳ-а,
Он келса ташмалаб, топтаб ўтди тўқ.
Саҳийнинг борғига ўхшар бу воҳа,
Мевалари дурқуни, деворлари ўй.

Ўтмишининг ўйлари тинч қўймас, нетай,
Нетай, суюнчимдан кўпроқ ўқинчим.
Узманн, қадамлардан садага кетай,
Мени ташлаб кетманг, ўтқинчим.

Ҳамида МАМАДАЛИЕВА

ҲАЁТ, СЕНИ СЕВАМАТ

ГУЛДАСТА

Тонг тахтига ўтириди куёш,
Янги куним кийди тожини.
Битта ширин табассум билан,
Тўлаб кўйдим умр божини.

Шабнамларга юз ювиди қўнгил,
Орзулар ҳам бунда ораста.
Ҳаёт, сени севмай бўларми?
Бахтдан тутиб турсанг гулдаста.

СЕВГИ

Гарчи юксалмасман юлдузлар қадар,
Гарчи чиқолмасман заминдан нари.
Элтишга ярайман, қылсангиз сафар,
Хали Кўҳна Ургач, Гулдурсин сари.

Не-не қальъаларинг тушдим устидан,
Чорламанг, кирмайман кошонангизга.
Мен ўлуман, фахр этиб яшайвераман,
Туташлигим билан останонгизга.

ҚУДУК

Юрак ёнар ўз оташидан,
Бир дард булиб улғаир севги.
Умр иккى ўт орасида,
У ер эди, осмонни севди.

На бир илинж, на бир умид бор,
Армон ёмон қаддини эгди.
Қин үқтирилар шивирлар баҳор:
У ер эди, осмонни севди.

Кулоқ осмас панд-насиҳатга,
Билмаганлар девона, дейди.
Шак келтириб бўлмас қисматта,
У ер эди, осмонни севди.

Ҳижрон — бир ўқ, кулатди уни,
Охир бориб нишонга тегди.
Ер ер бўлиб қолди бир куни,
Яшайпти осмонда севги.

Ж. ЮСУПОВ

Кишлоқ тугаб, бошланар дала,
Дов-дараҳт йўқ, атроф куп-куруқ.
Бошинг узра күшлар бир гала,
Йўл четида кўринар кудук.

Қафтдеккина сўлим воҳанинг,
Кўмга туташ жойидадир у.
Тоблаб ётган офтобга танин —
Барханларнинг пойиладир у.

Борисоти оддий курилма —
Бир жуфт тўсин, мисоли лайлак.
«Тумшуғида илтак — бурилма,
Ва арқонга боғланган чеҳа.

Ким қарайди назарга илмай,
Ким учун илоҳий чашма.
Кимдир яшар борлигин билмай,
Чанғониги босгани қай ташни.

Саҳро тафти қайтариб нафас,
Кезганида сайҳе саргардон.
Кўз олдидан саройлар эмас,
Ушбу кудук ўтган бегумон.

Сувин иҷдим, муздек ва тотли,
Вужудимга баҳш ўтди хузур.
Мудраб эдим, қалбда ўйғотди,
Ёшлик шавқин, жўшқин бир сурур.

Она замин, о, она тупроқ,
Ҳар зарранга минг бир ҳикмат жам.
Марҳаматинг тутмайсан дариг,
Хатто, багринг ўйғанлардан ҳам.

Йўл четида оддий бир қудук...

Ж. ЮСУПОВ 1955 йили Хоразм вилоятida туғилган. 1975 йилда ЎзМУ журналистика факултетини тамомлаган. Шеърлари республика матбуотидаги чон этилган. Ҳозирги кунда "Янгириқ овози" газетаси муҳаррири.

ҚАЛДИРГОЧ

Биз вафони соғинганмиз,
Бу соғингич не, билмайсизми?
Кузга кетган қалдирғочим,
Баҳор келди, келмайсизми?

Биз садоқат соғинганмиз,
Садоқат не, айтмайсизми?
Баҳтга кетган қалдирғочим,
Баҳтлар олиб қайтмайсизми?

Саҳролар ҳам чаман бўлди,
Тойчоқлар ҳам саман бўлди,
Ҳар қарич ер Ватан бўлди,
Қалдирғочим, келмайсизми?

Ҳ. МАМАДАЛИЕВА 1989 йили Андижон вилояти Ҳўжаобод туманида туғилган. "Дўрмон" ўш изходкорлар иш семинари, "Истебод мактаби" I-семинари иштирокчisi. "Пояндоз" номли китobi чон этилган.

Ажина бува қишлоғимиз кайвониси эди. Кексайид қолган пайтларида ҳам қадамидан ўт чакнади. Бир қарасангиз, эшакнинг устига хирмоқ қилиб жойланган ўтнинг устида кўкайиб ўтириб даладан қайтаётган бўлса, эртаси куни томорқасида яктагининг барини белобогига кистириб, ер чопарди. Кейинги куни эса невалярига лой қордиди, пахса уради. Охират тадоригини кўриб ётган қарияларнинг иккитаси гурунгапширил колса, албатта, Ажина бувани гиббат килишарди. "А, бу хумсо чатоқ, — дейишарди улар. — Шу юриси бўлса, ҳали-бери Азройилга этгани тутқазмайди".

Ажина буванинг асл исмими Аброй дейишарди. Лекин қишлоқда кўпчилик аллакон бу исмими унтиби юборган эди. Аброй буванинг бундай ғалати лақаб ортиришига бир пайтлар юз берган латифанамо воқеа сабаб бўлганлари, уни одамлар халигига марок билан галириб юришади.

Накл қилишларича, Аброй амаки бир гал уч-тўрт ҳашарчи чорлаб, ўйини гулкори сувок килдирибди. Лой тайёрлаш учун хумлининг бир чеккасиган тупрок ковлаётган ҳашарчилар кутилмаганда ўрадан кattагина хум тошиб олишибди. Аброй амаки хумни кўриб ёғи кўйган товуқдек типиричлаб қолибди.

— Сизлар ўйнингга бораверинг, — дебди у хумни маҳкам кучоклаб олиб. — Колган ишини ётрага қилимиз.

— Хумни очинг, Аброй ака, — дебди ҳашарчилардан бирни. — Ичидан кўралини борлигини кўрайлир.

— Йўқ-йўқ, — дебди у жон холатда. — Бунинг ичи буш... Боринглар, кетинглар энди!

Ҳашарчилар ҳам қайсар экан.

— Хумни очмасанги кетмаймиз.

— Ичи тўла тилла бўлса керак...

— Оғзинга қараб гапир, Рамазон! — дебди ўшқирибди Аброй амаки унга. — Бунинг ичидан тилла нима қиспин?

— Унда нимага Олим топган хумга сиз эгалик қиласиз? — дағдага қилибди Рамазон ҳам бўй келмай. — Топган — топлодокни. ўзига беринг. У ҳаммамизнинг олдимизда хумни очади. Тўғрим, Олим?

— Тўғри, — дебди маъкуллабди Олим.

— Нимага менинг ҳовлимидан топилган хумга Олим эга чиқади? — дебди Аброй амаки йигламоқдан бери бўлиб. — Кетинглар, бўлмасин, хозир қопағон кучумини устингизга олишибди.

Ҳашарчилар унинг гапига парво қилишибди. Аброй амаки охир кувлик йўлига ўтибди.

— Укажонлар, — дебди у хавотирили киёфада, — эски замонларда Сулаймон подшо дунёдаги ҳамма ахиналарини хумларга қамаб, оғзини беркитди, ерга кўмб кетган экан: Бунинг ичидан ҳам ажина борлиги аниқ. Ҳумни очсан, ичидаги ажина чиқиб, ҳаммамизни чалиб кетади. Кейин бирорининг оғзини кийшик, биринг гилад, яна биринг шол бўлиб коласан... Қўйинглар, балодан нари юринглар!

Ҳашарчилар Аброй амакининг пойинтар сойинтар гапларидан мирикаб кулишибди.

— Хумнинг ичидан тилла борлиги аниқ, — дебди Рамазон. — Конун бўйича топлини билингизни борларларда сұхбат кетади. Ўзим, чолиб кетади.

— Ха, ўигит, Тошкентдан келяпсанми?

— дебди сўради салом-алидан сўнг.

Ажина бува сумкамни олиб, қайсиридан азим шаҳардада ўқиётган ўтнинг уртасида.

— Ажина бува ўтнинг уртасида.

— Шаҳарликларнинг одамшавандалигига койил қолдим, — деди у оғзининг таноби қочиб. — Неварам оғзинимиз кўчада кеташибди.

— Бир гал шаҳардан қайтаётганимда қишлоқла олтиувчи ўйда Ажина бува билан учрашиб қолдим. Отакон йўрга эшагига хала бошиб, ортидам етиб келди.

— Ха, ўигит, Тошкентдан келяпсанми?

— дебди сўради салом-алидан сўнг.

Ажина бува сумкамни олиб, қайсиридан азим шаҳардада ўқиётган ўтнинг уртасида.

— Ажина бува ўтнинг уртасида.

— Бўйласан, Ажина бува ўтнинг тополмайсан.

